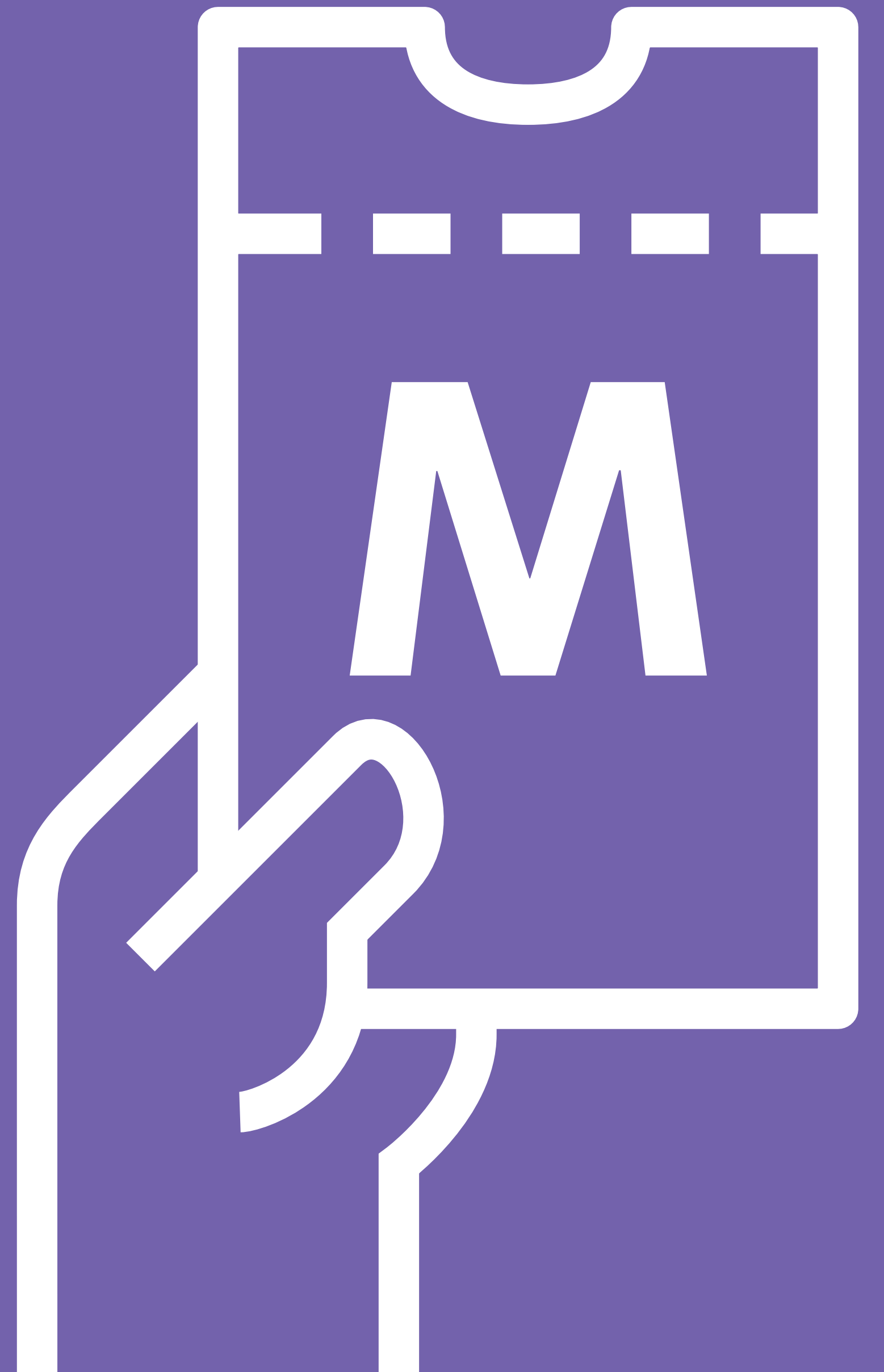

Museoiden talous 2023

Tilastokortti 3/2023: Museoiden talous 2023
Museotilasto, Museovirasto 2024

Museovirasto

Museotoiminnan menot

Vuonna 2023 ammatillisesti hoidettujen museoiden kokonaismenot olivat yhteensä **317,1 miljoonaa euroa** (n = 148). Kokonaismenot koostuvat palkkausmenoista, kiinteistömenoista, kokoelmahankintamenoista ja muista menoista.

Menojen jakautuminen

Museoiden menoista suurin osa muodostui palkkaus- ja kiinteistömenoista. Palkkausmenot olivat yhteensä **138,4 miljoonaa euroa** ja kiinteistömenot **105,7 miljoonaa euroa**. Nämä kiinteät kulut kattoivat kaiken kaikkiaan 77,0 prosenttia kaikista menoista.

Muut menot muodostuvat näyttelytoiminnan menoista, markkinointi- ja viestintämenoista ja muista menoista. Nämä museotoimintaan kohdistuvat menot olivat yhteensä **69,2 miljoonaa euroa**. Kokoelmahankintoihin käytettiin **3,8 miljoonaa euroa**.

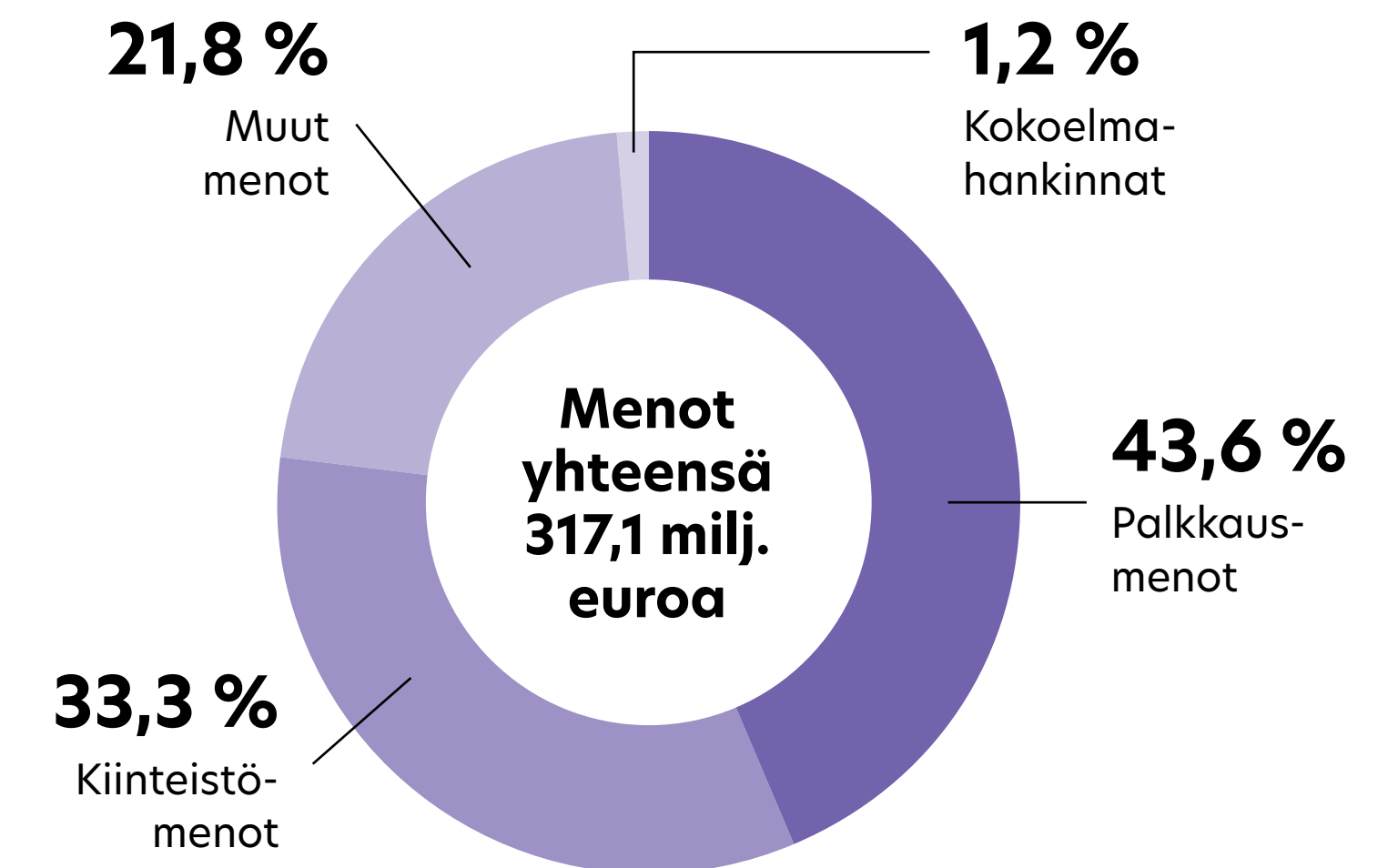

Museoiden kokonaismenojen keskiarvo oli **2 142 760 euroa**.

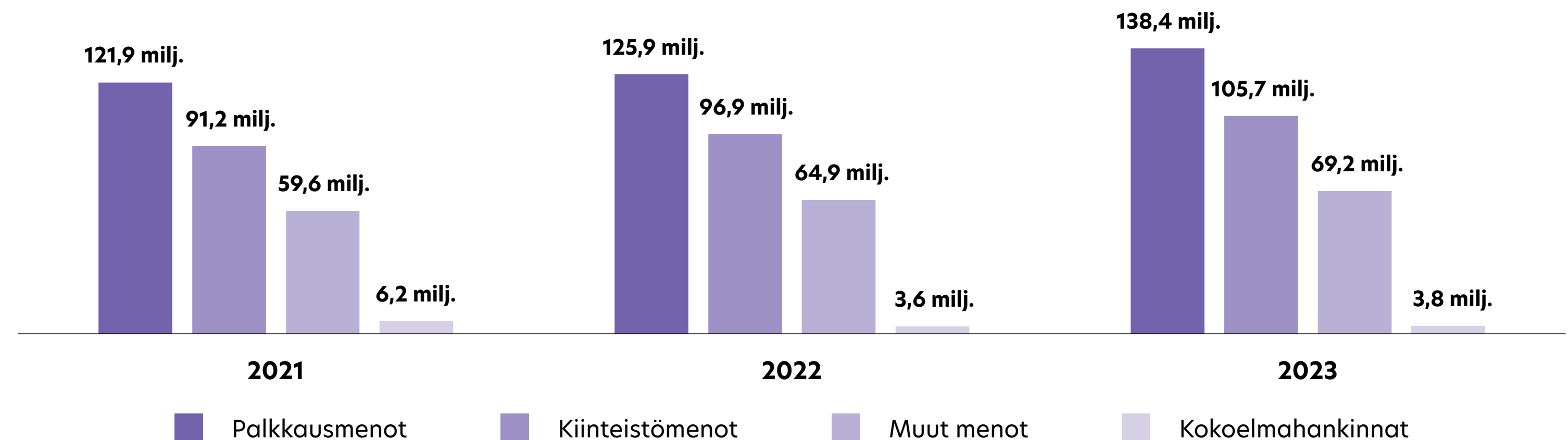
Museoiden kokonaismenot ja niiden keskiarvot museoryhmittäin 2023

	Yhteensä	Keskiarvo
Korotettua valtionosuutta saavat museot (n = 48)	151 877 526 €	3 164 115 €
Muut valtionosuutta saavat museot (n = 76)	75 158 552 €	988 928 €
Valtion museot ja yliopistolliset museot (n = 7)	81 244 025 €	11 606 289 €
Muut kunnalliset ja yksityiset museot (n = 17)	8 848 336 €	520 490 €

Museoiden menojen jakautuminen vuonna 2023

Museoiden menot vuosina 2021-2023

Museotoiminnan rahoitus

Ammatillisesti hoidettujen museoiden rahoitus perustuu pääosin julkiseen rahoitukseen. Vuonna 2023 museoiden menoista noin 70,7 prosenttia rahoitettiin valtion ja kuntien rahoituksella. Loput rahoituksesta muodostuvat museoiden oman toiminnan tuloista ja muista avustuksista.

Valtion rahoitus museoille

Valtio rahoittaa museotoimintaa valtionosuuksilla ja harkinnanvaraisilla avustuksilla. Lisäksi valtio rahoittaa valtion ja yliopistojen museoiden toimintaa. Myös työllistämistuki lasketaan osaksi valtion rahoitusta.

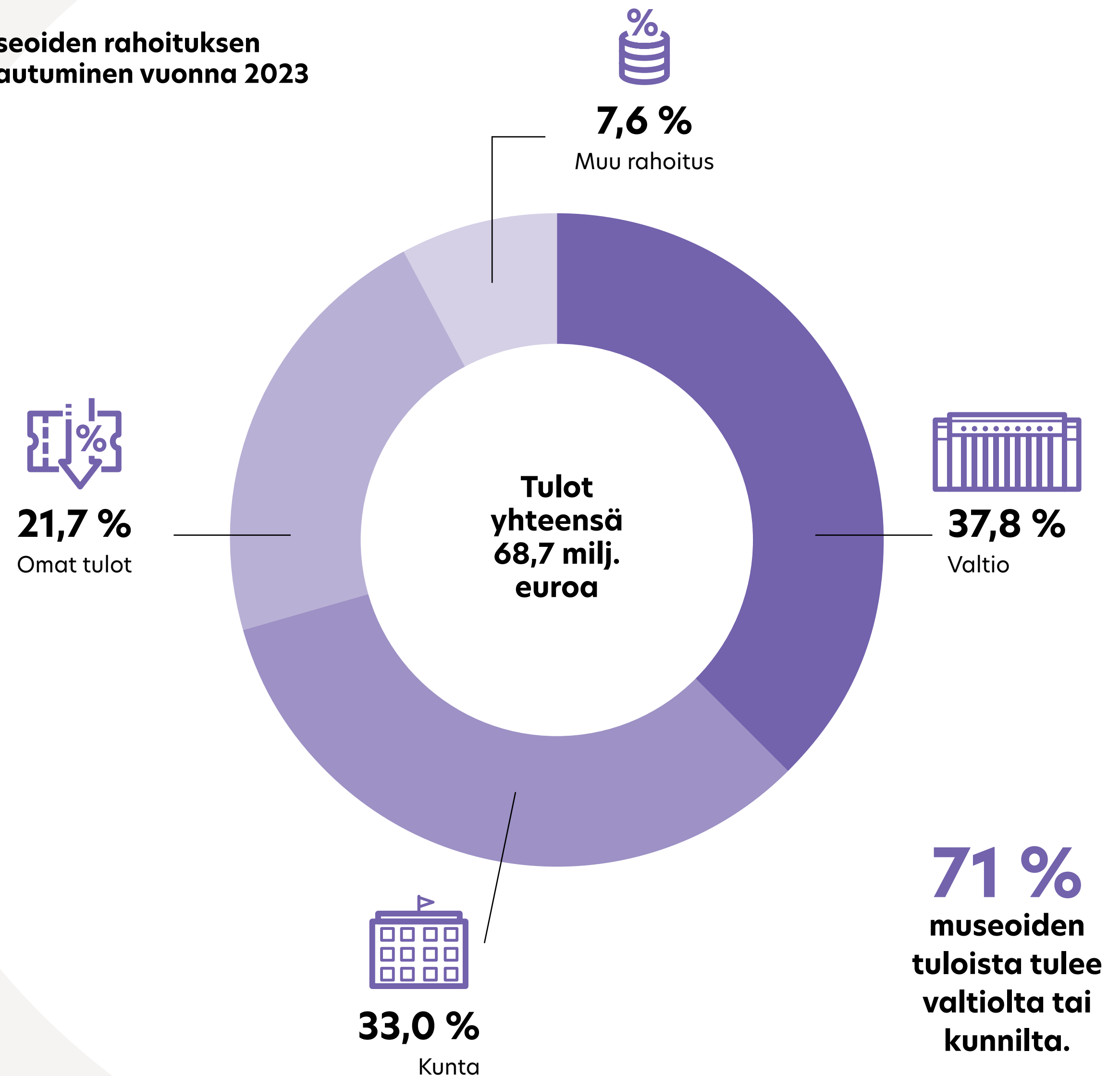
Valtion rahoitus museoille vuonna 2023:

- valtionosuudet **52,5 miljoonaa euroa**
- harkinnanvaraiset valtioavustukset **8,2 miljoonaa euroa**
- Kansallisgallerian valtionavustus **22,9 miljoonaa euroa**
- työllistämistuki **1,0 miljoonaa euroa**
- lisäksi rahoitus valtion ja yliopistojen museoille noin **35,2 miljoonaa euroa** (laskettu vähentämällä valtion ja yliopistojen museoiden kokonaismenoista tulot)

Kuntien rahoitus museoille

Kunnat rahoittavat museoita suuntaamalla rahoitusta omistamilleen museoille sekä myöntämällä avustuksia yksityisille museoille. Vuonna 2023 kunnat rahoittivat museoidensa toimintaa noin **87,7 miljoonalla eurolla** (laskettu vähentämällä kuntien museoiden kokonaismenoista tulot). Kuntien jakamat avustukset olivat yhteensä **16,9 miljoonaa euroa**.

Museoiden rahoituksen jakautuminen vuonna 2023

Museoiden omat tulot

Museoiden omat tulot muodostuvat pääsymaksutuloista, palvelu- ja myyntituloista, sponsorituesta sekä muista omista tuloista.

Museoiden omat tulot vuonna 2023 olivat yhteensä **68,7 miljoonaa euroa**, mikä oli noin 13,9 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuotena. Kasvua oli erityisesti museoiden pääsymaksutuloissa, joiden yhteenlaskettu summa kasvoi lähes 10 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 museot tekivät kaikkien aikojen käyntiennätyksen, mikä näkyy myös pääsymaksutulojen kasvuna.

Vuonna 2023 reilusti yli puolet (57,2 %) museoiden omista tuloista muodostui pääsymaksuista, yhteensä **39,3 miljoonaa euroa**. Palvelu- ja myyntituloja kertyi vuoden aikana **21,2 miljoonaa euroa** ja muita tuloja **6,4 miljoonaa euroa**. Sponsoritulot olivat yhteensä **1,7 miljoonaa euroa**.

Museoiden omat tulot olivat yhteensä

68,7
miljoonaa euroa.

Museoiden pääsymaksut

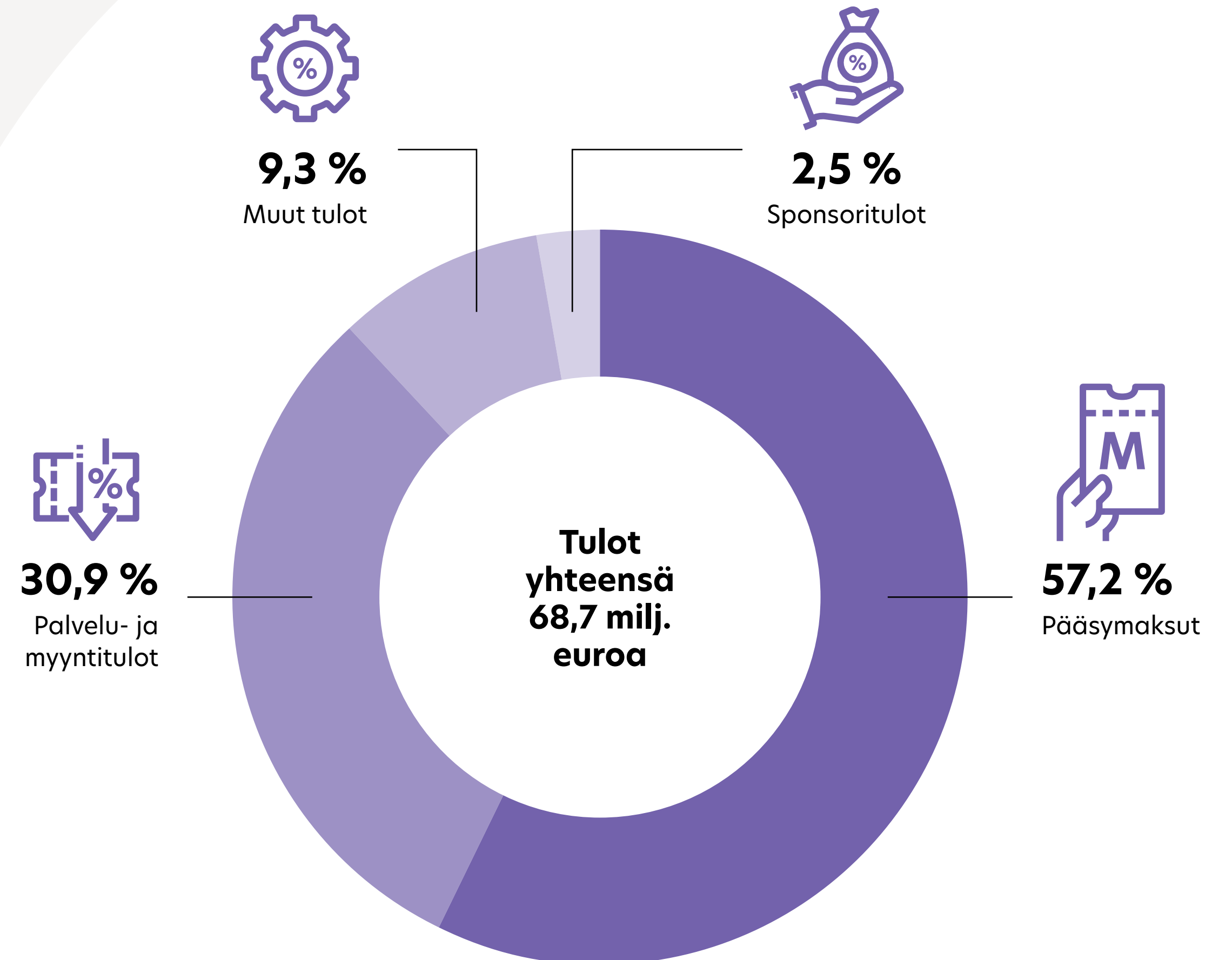
- Aikuisten perusnäyttelyn pääsymaksun keskiarvo oli 10,6 euroa (n = 126)
- Lasten perusnäyttelyn pääsymaksun keskiarvo oli 5,1 euroa (n = 56)
- Kaikille kävijöille ilmainen sisäänpääsy oli 23 museolla (vähintään pääyksikkö)
- Alle 18-vuotiaille kävijöille ilmainen sisäänpääsy oli 96 museolla (vähintään pääyksikkö)
- Lisäksi 117 museota tarjosi ilmaisen sisäänpääsyn joinain tiettyinä päivinä vuoden aikana

Museoiden omat tulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna **25,2 %**.

Muu rahoitus

Muu rahoitus muodostuu muilta tahoilta kuin valtiolta tai kunnilta saaduista toiminta- ja hankeavustuksista, EU-tuesta ja -avustuksista sekä museoita ylläpitävien säätiöiden, yhdistysten ja muiden yksityisten tahojen museoilleen suuntaamasta rahoituksesta. Vuonna 2023 toiminta- ja hankeavustukset olivat yhteensä **6,5 miljoonaa euroa** ja EU-tuet ja -avustukset yhteensä **0,7 miljoonaa euroa**.

Museoiden omien tulojen jakautuminen vuonna 2023

Museoiden valtionosuudet

Vuonna 2023 museolakiin (314/2019) perustuvaa valtionosuutta sai 124 museota. Valtionosuuksien yhteenlaskettu summa oli **52 478 444 euroa**.

Valtionosuuden laskenta perustuu museoiden toteutuneiden kustannusten perusteella laskettaviin yksikköhintoihin ja opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistamiin henkilötyövuosiin. Museoiden valtionosuuden perusrahoitusta maksetaan museoille henkilötyövuotta kohden 37 prosenttia museoille vahvistetuista yksikköhinnoista. Vuonna 2023 vahvistettujen henkilötyövuosien kokonaismäärä oli 1 295. Henkilötyövuoden arvonlisäveroton yksikköhinta oli 82 861 euroa ja arvonlisäverollinen yksikköhinta 88 181 euroa.

Valtionosuutta saavista museota 32 toimi alueellisena vastuumuseona. Alueelliset vastuumuseot ovat asiantuntijoita ja yhteistyökumppaneita alueensa kulttuuriperintöön liittyvissä kysymyksissä. Alueellisten vastuumuseoiden tehtävät jakautuvat kolmeen osa-alueeseen:

- alueellisen museotoiminnan edistämistehtävä (22 museota)
- kulttuuriympäristötehtävä (22 museota) ja
- alueellinen taidemuseotehtävä (17 museota).

Alueellisilla vastuumuseoilla alueellisten tehtävien hoitoon kohdistetuista henkilötyövuosista maksetaan valtionosuutta 85 % vahvistetuista yksikköhinnoista. Vuonna 2023 alueellisiin tehtäviin kohdistettiin yhteensä 155,7 henkilötyövuotta.

Valtakunnallisina vastuumuseoina toimi 17 museota. Valtakunnalliset vastuumuseot ovat valtakunnallisia asiantuntijoita kukin omalla erikoisalallaan. Näiden museoiden lisärahoituksen euroääräinen korotus arvioidaan vastuutehtävien laajuuden ja valtakunnallisen suunnitelman perusteella. Vuonna 2023 valtakunnallisiin tehtäviin kohdistettiin yhteensä 5,9 miljoonaa euroa.

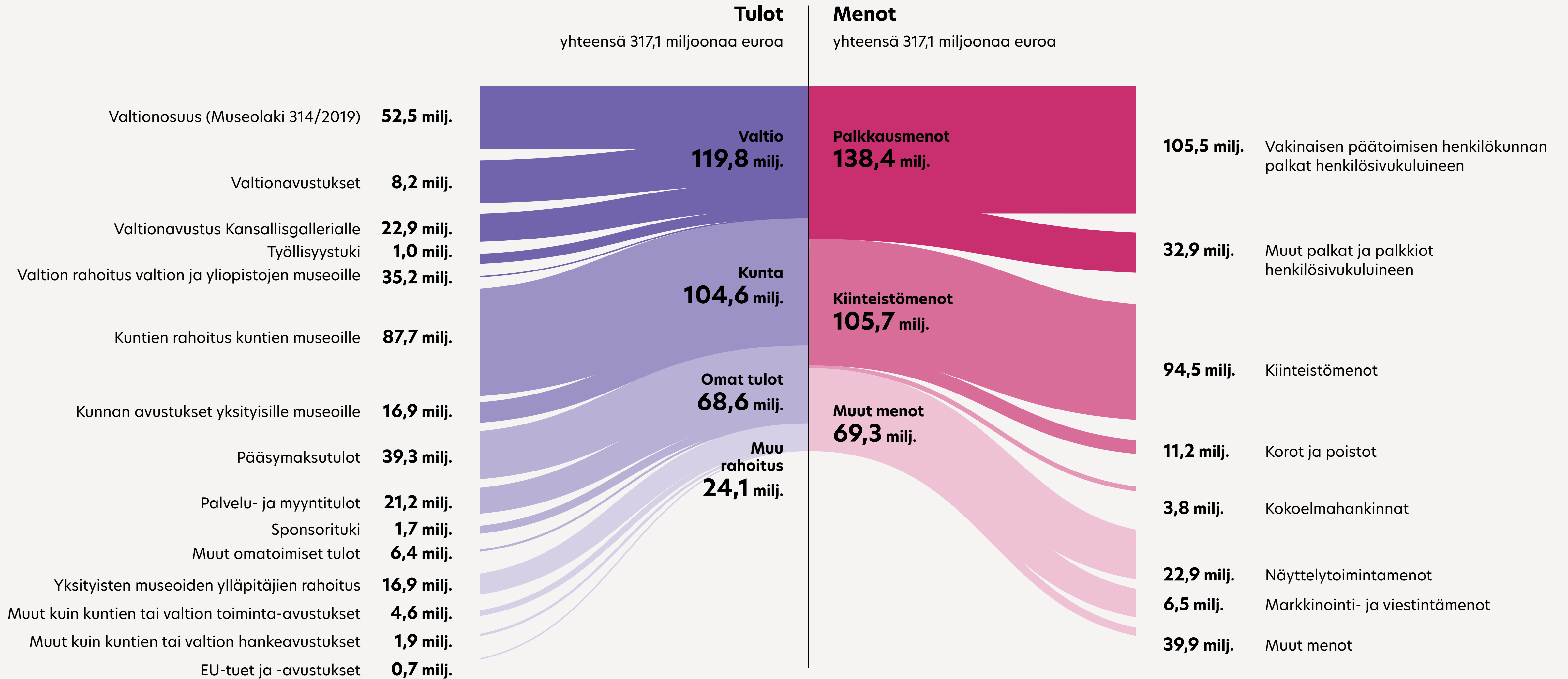

Alueellisten ja valtakunnallisten vastuumuseoiden valtionosuuden keskiarvo oli
812 323
euroa.

Muiden valtionosuutta saavien museoiden valtionosuuden keskiarvo oli
177 459
euroa.

Museoiden tulot ja menot 2023

Lisätietoa ja käsitteitä

Museotilasto

Museovirasto kokoaa vuosittain tilastotietoa Suomessa toimivien päätoimisesti ja ammatillisesti hoidettujen museoiden toiminnasta, henkilöstöstä ja taloudesta (ei kata Ahvenanmaan maakunnan museoita). Museotilasto perustuu museoiden tilastokyselyn kautta antamiin vastauksiin, ja sen tavoitteena on antaa mahdollisimman luotettava yleiskuva maamme ammatillisesta museotoiminnasta. Vuonna 2023 Suomessa toimi yhteensä 152 ammatillisesti hoidettua museota, joista lähes kaikki vastasivat tilastokyselyyn ainakin osittain.

Taloutta koskevia tilastolukuja tarkasteltaessa on huomioitava, että aivan kaikki museot eivät ole vastanneet taloutta koskeviin kysymyksiin. Näin ollen vuoden 2023 talouslukuja ei voida suoraan verrata edellisten vuosien lukuihin, sillä vastaajajoukossa saattaa tapahtua vuosittain pieniä muutoksia.

Lähteet

[Museoiden talous 2023](#) -taulukko.

[Museotilasto 2021-2023](#), Museovirasto.

[Museoiden valtionosuudet](#). Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Taitto: Mainostoimisto KMG Turku

